Omejitve dedovanja – posebna pravila

Slovenia

1 Ali po pravu te države članice obstajajo posebna pravila, ki iz gospodarskih, družinskih ali socialnih razlogov določajo omejitve, ki se nanašajo ali vplivajo na dedovanje nepremičnin, določenih podjetij ali drugih posebnih kategorij premoženja, ki se nahajajo v tej državi članici?

Obstajajo posebna pravila za dedovanje **denacionaliziranega premoženja**, ki jih ureja Zakon o denacionalizaciji.

Ta pravila se uporabijo v primeru, da je bil opravljen zapuščinski postopek, pa se v njem ni razpravljalo in odločalo o premoženju, ki je predmet denacionalizacije. V tem primeru sodišče na predlog »pravnega naslednika« opravi poseben, nov zapuščinski postopek glede denacionaliziranega premoženja. Odločba o denacionalizaciji se namreč glasi na ime osebe, ki je bila ob podržavljenju lastnik premoženja.

Obstajajo posebna pravila za dedovanje **podjetniškega premoženja.** Gre za prehod premoženja, s katerim je umrli samostojni podjetnik posameznik opravljal pridobitno dejavnost ali za prehod udeležbe (članstva) umrlega v osebni ali kapitalski družbi v obliki deleža ali delnic na pravnega naslednika oziroma pravne naslednike. Zakon o dedovanju nima posebnih določb o tem. Po Zakonu o dedovanju nastane med sodediči v trenutku zapustnikove smrti glede dediščine skupnost, ki traja do delitve dediščine, torej tudi podjetje preide na skupnost sodedičev, ki nato z njim upravljajo skupno. Če se dediščina, ki jo predstavlja podjetje, deli, lahko pride do več položajev: če je zapustnik določil dediča – prevzemnika podjetja v oporoki, in ta dedič noče nadaljevati podjetja, morajo drugačno rešitev sprejeti vsi dediči sporazumno. Če zapustnik prevzemnika v oporoki ni določil ali oporoke ni napravil, se morajo o nadaljevanju podjetja dediči sporazumeti in sicer, da nobeden izmed njih ne bo nadaljeval podjetja kot podjetnik posameznik in bo zato podjetje prenehalo s poslovanjem ali pa ga bodo prodali ali pa vložili v družbo, da bo podjetje kot podjetnik posameznik nadaljeval eden izmed njih ali pa da bodo podjetje nadaljevali nekateri ali vsi dediči, vendar ne kot podjetje podjetnika posameznika, ampak ga bodo preoblikovali v eno izmed oblik gospodarskih družb.

Družba z neomejeno odgovornostjo preneha s smrtjo družbenika, če družbena pogodba ne določa drugače. Poslovni delež v družbi z omejeno odgovornostjo se lahko deduje. Če je več dedičev, pripada poslovni delež umrlega družbenika vsem skupaj; pride torej na skupnost dedičev, ki nato z njim upravljajo in razpolagajo skupno., dokler dediščine ne razdelijo. Ob delitvi dediščine sta mogoči dve situaciji: poslovni delež ostane v skupnosti dedičev, ki se med seboj dogovorijo, da imajo na deležu enake ali različne dele, ali pa si poslovni delež sodediči sporazumno razdelijo, če v družbeni pogodbi ni kako drugače določeno. Če se poslovni delež razdeli, nastane iz dotedanjega več novih deležev.

Delnice delniške družbe se lahko dedujejo. Če je dedičev več, preide delnica v skupno premoženje sodedičev. Ti v okviru dediščinske skupnosti upravljajo in razpolagajo z delnico oziroma delnicami skupno.

Obstajajo posebna pravila za dedovanje **kmetijskih gospodarstev v Zakonu o dedovanju kmetijskih gospodarstev.**

Glavno načelo teh pravil je, da z dedovanjem ne sme priti do nadaljnje drobitve kmetij. Iz navedenega načela izhajajo nadaljnje določbe zakona. Praviloma lahko deduje kmetijo samo ena oseba, ki pa mora izpolnjevati še dodatne pogoje. Če je pripadala zaščitena kmetija samo eni osebi – zapustniku, deduje zaščiteno kmetijo tisti od dedičev, ki ima namen delati na kmetiji in ga sporazumno izberejo vsi dediči. Če se ne morejo sporazumeti, ima prednost tisti, ki je svoj namen delati na kmetiji že izkazal npr. tako, da se je usposobil za kmetovanje ali da se za to še usposablja. Ob enakih pogojih ima prednost zapustnikov zakonec, če konkurira z zapustnikovimi potomci. Če je bila zaščitena kmetija skupno premoženje zapustnika in njegovega preživelega zakonca, ali posebno premoženje enega od njiju ali sta imela na stvareh, ki sodijo v kmetijo, solastnino, je dedič kmetije zapustnikov zakonec. Če je zaščitena kmetija pripadala enemu od staršev in njegovemu potomcu oziroma posvojitelju in njegovemu posvojencu, je dedič potomec oziroma posvojenec. Zakoniti deleži tistih oseb, ki niso dedovale kmetije, pa se štejejo za nujne deleže. Poleg navedenega mora biti dediču zaščitene kmetije omogočeno, da prevzame kmetijo pod pogoji, ki ga ne obremenjujejo preveč.

2 Ali se po pravu te države članice ta posebna pravila uporabljajo za dedovanje navedenega premoženja ne glede na pravo, ki se uporablja za dedovanje?

Pri dedovanju zaščitene kmetije gre za primer, ko pravo države, v kateri se nahajajo določene posebne kategorije premoženja, vsebuje posebna pravila, ki določajo omejitve, ki se nanašajo na dedovanje tega premoženja ali nanj vplivajo. Torej se bo, kadar tvori zapuščino tudi zaščitena kmetija, ki leži v Sloveniji, ne glede na pravo, ki se uporabi za dedovanje, uporabilo nacionalno, slovensko pravo (Zakon o dedovanju kmetijskih gospodarstev).

3 Ali po pravu te države članice obstajajo posebni postopki za zagotavljanje skladnosti z navedenimi posebnimi pravili?

Zakon o dedovanju zaščitenih kmetijskih gospodarstev vsebuje določbe, ki jih v Zakonu o dedovanju ni ali se razlikujejo od njegovih določb. Za vprašanja dedovanja zaščitenih kmetij, ki jih Zakon o dedovanju zaščitenih kmetijskih gospodarstev ne rešuje s posebnimi določbami, se uporabljajo splošni predpisi o dedovanju, tj. določbe Zakona o dedovanju.

Zadnja posodobitev: 28/03/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.